

РЕШЕНИЕ

№ 179

гр. София, 11 ноември 2019 година

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, първо наказателно отделение, в открито съдебно заседание на тридесети септември две хиляди и деветнадесета година, в състав:

**ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЕВЕЛИНА СТОЯНОВА
ЧЛЕНОВЕ: ХРИСТИНА МИХОВА
БОНКА ЯНКОВА**

при участието на секретаря МАРИЯНА ПЕТРОВА и прокурора от ВКП Т. КОМОВ изслуша докладваното от съдия ХРИСТИНА МИХОВА н. д. № 681 / 2019 година и за да се произнесе, взе предвид следното:

Касационното производство пред ВКС е образувано по протест на Апелативна прокуратура – Пловдив срещу въззивна присъда №10/15.10.2018 г., постановена по в.н.о.х.д. № 118/2017 год., по описа на Апелативен съд – Пловдив, с която подсъдимите Б. Г. К. и Х. Р. К. са оправдани по обвиненията по чл. 123, ал.1 от НК. В протеста се твърди наличието на касационни основания по чл. 348, ал.1, т. 1 и т. 2 от НПК, като в писмено допълнение към него се сочат подробни доводи в тяхна подкрепа. Иска се отмяна на въззивния съдебен акт и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на въззивната инстанция.

Постъпила е и жалба от частните обвинители и граждански ищци – А. В., П. В. и Н. В.. В нея се излага твърдението, че постановената въззивна присъда е несправедлива, като се иска осъждане на подсъдимите с налагане на съответните наказания и уважаване на предявените граждански искове. В жалбата се сочи, че тя е бланкетна, като впоследствие по указание на въззивния съд е депозирано писмено допълнение към нея. В допълнението се сочи, че са налице касационните

основания по чл. 348, ал.1, т. 1 и т. 2 от НПК, излагат се съображения в тяхна подкрепа и се иска осъждане на подсъдимите с налагане на съответните наказания и уважаване на гражданските иски, предявени срещу тях и срещу гражданския ответник. Алтернативно се претендира за отмяна на въззивната присъда и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на въззивния съд.

В съдебно заседание пред Върховния касационен съд прокурорът от Върховна касационна прокуратура поддържа подадения протест и пледира за уважаването му по изложените в него съображения. Твърди, че въззивният съд не е изпълнил задължителните указания, дадени в предходното отменително решение на ВКС, като назначил повторна, а не арбитражна експертиза. Допуснал нарушения на чл. 13, чл. 14 и чл. 107 от НПК като не изследвал обективно и пълно всички обстоятелства по делото. Игнорирал част от доказателствата, а други тълкувал превратно. Последица от това било неправилното приложение на закона, довело до незаконосъобразното оправдаване на подсъдимите. Представителят на държавното обвинение пледира за отмяна на въззивната присъда и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на въззивния съд.

Повереникът на частните обвинители и граждански ищци поддържа подадената касационна жалба и изразява съгласие с доводите, изложени в протеста на АП- Пловдив. Процесуалният представил е на становище, че въззивният съдебен акт е противоречив, постановен въз основа на експертиза, която няма характер на арбитражна и е изготвена от вещи лица, чийто отвод е поискан от гражданските ищци. Прави искане за отмяна на въззивната присъда и връщане на делото за ново разглеждане, при което да бъде назначена нова комплексна съдебно – медицинска експертиза.

Защитникът на подсъдимия Б. К. оспорва допустимостта на касационната жалба на частните обвинители и граждански ищци, поради това, че в нея не са посочени претендираните касационни основания. Жалбата, според него, не съдържа и оплаквания от въззивната присъда в гражданската ѝ част. Касационният протест също бил негоден в частта, в която се сочи, че е нарушен материалния закон, тъй като не визирал конкретни данни, в подкрепа на заявеното касационно основание. При постановяване на въззивната присъда не били допуснати процесуални нарушения, тъй като апелативният съд изпълнил указанията на ВКС, дадени в отменителното решение. В заключение защитникът пледира за оставяне на касационната жалба и протеста, в частта му относно претендираното нарушение на материалния закон, без разглеждане, а в частта относно твърдението за допуснати съществени процесуални нарушения, да бъде отхвърлен като неоснователен.

Защитникът на подсъдимия Х. К. пледира за оставяне на протеста и жалбата без уважение и потвърждаване на въззивната присъда.

Повереникът на гражданския ответник С. „Т. – д. С. Б.“ изразява становище за недопустимост на касационната жалба и неоснователност на подадения протест. Според него не са допуснати процесуални нарушения, тъй като въззивният съд е назначил експертиза за изясняване на спорните моменти, на чието заключение се е позовал като е обсъдил и всички останали доказателства. Въз основа на това повереникът претендира за оставяне в сила на въззивната присъда като правилна и законосъобразна.

Подсъдимите в предоставената им последна дума правят искане за потвърждаване на оправдателната присъда.

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД, първо наказателно отделение, като обсъди доводите на страните и извърши проверка на атакувания въззивен съдебен акт в пределите на чл. 347, ал.1 от НПК, намери за установено следното:

Настоящото касационно производство е второ по ред.

С присъда № 114 / 06.11.2013 г., постановена по н.о.х.д. №1445/2011 г., по описа на Окръжен съд – Пловдив, подсъдимите Б. Г. К. и Х. Р. К. са признати за виновни и осъдени по повдигнатите срещу тях обвинения по чл. 123, ал. 1 от НК. Посочената присъда е била отменена от Апелативен съд – Пловдив, а делото е върнато на окръжния съд за ново разглеждане.

При повторно проведеното първоинстанционно производство е постановена присъда № 26.01.2015 г. по н.о.х.д. № 473/2014 г. по описа на Окръжен съд – Пловдив, с която подсъдимият Б. Г. К. е признат за виновен в това, че в периода от 18.09.2009 г. до 19.09.2009 г. в гр. Пловдив в качеството си на лекар, специалист по акушерство и гинекология, при условията на независимо извършителство с подсъдимия Х. Р. К., е причинил смъртта на Е. М. В., настъпила на 26.09.2009 г., поради немарливо изпълнение на дейност, представляваща източник на повишена опасност, като нарушил Наредба № 25 от 04.11.1999 г. за оказване на спешна медицинска помощ, издадена от Министъра на здравеопазването, както следва: чл. 4 „Обект на спешна медицинска помощ са: т.1 „Всички болни и пострадали, намиращи се в състояние, пряко застрашаващо живота им“ и чл. 5 „Качеството на оказаната в лечебните заведения спешна медицинска помощ отговаря на правилата за добра медицинска практика“- след като взел за биопсично изследване педикуларен възел и така причинил пробив на маточната стена и разкъсване на тънкото черво, не провел активно и непрекъснато наблюдение на болната, която е следвало да бъде преведена в отделение за интензивно наблюдение; не преценил спешността на случая; след като установил ехографски течност в коремната кухина след фиброхистероскопията не е разширил изследванията – не е назначил лабораторни изследвания на кръвта, не е извършил рентгеново изследване на корема и диагностична и лечебна оперативна интервенция, което е довело до забавяне на спешната диагностична и лечебна коремна операция /лапаротомия/ и на единствено

правилното лечение – коремната оперативна намеса за възстановяване целостта на матката и тънкото черво, поради което и на основание чл. 123, ал.1, вр. с чл. 2, ал.2, вр. с ал.1, вр. с чл. 54 от НК е осъден на наказание „лишаване от свобода“ за срок от една година и шест месеца, изтърпяването на което е отложено за изпитателен срок от три години, считано от влизане на присъдата в сила, като е оправдан по обвинението да е нарушил чл. 27, ал.1 от Правилника за устройството, дейността и вътрешния ред на М. „Т. – д. С. Б.“ ЕООД – П. „непрекъсваемостта на лечебната дейност се осъществява с дежурство от екип по утвърден месечен график за дежурни по смени“ и затова да е извършил престъплението като е взел за биопсично изследване педикуларен възел неправилно.

Със същата присъда подсъдимият Х. Р. К. е признат за виновен, в това, че през времето от 18.09.2009 г. до 19.09.2009 г. в гр. Пловдив, в качеството си на дежурен лекар акушер гинеколог, при независимо извършителство с подсъдимия Б. К. е причинил смъртта на Е. М. В., настъпила на 26.09.2009 г., поради немарливо изпълнение на дейност, представляваща източник на повишена опасност, като нарушил Наредба № 25 от 04.11.1999 г. за оказване на спешна медицинска помощ, издадена от Министъра на здравеопазването, както следва: чл. 4 „Обект на спешна медицинска помощ са: т.1 „Всички болни и пострадали, намиращи се в състояние, пряко застрашаващо живота им“ и чл. 5 „Качеството на оказаната в лечебните заведения спешна медицинска помощ отговаря на правилата за добра медицинска практика“ като: не провел активно и непрекъснато наблюдение на болната, която е следвало да бъде преведена в отделение за интензивно наблюдение; не е преценил спешността на случая; не е изискал за изясняване на коремната драма образни изследвания; не е извикал своевременно консултанти при регистрираното от него състояние на корема, което е довело до забавянето на спешната диагностична и лечебна коремна операция/лапаротомия/ и на единствено правилното лечение – коремната оперативна намеса за възстановяване на целостта на матката и тънкото черво, поради което и на основание чл. 123, ал.1, вр. с чл. 2, ал.2, вр. с ал.1, вр. с чл. 54 от НК е осъден на наказание „лишаване от свобода“ за срок от една година и шест месеца, изтърпяването на което е отложено за изпитателен срок от три години, считано от влизане на присъдата в сила, като е оправдан по обвинението да е нарушил чл. 27, ал.1 от Правилника за устройството, дейността и вътрешния ред на М. „Т. – д. С. Б.“ ЕООД – П. „непрекъсваемостта на лечебната дейност се осъществява с дежурство от екип по утвърден месечен график за дежурни по смени“.

Със същата присъда подсъдимите и гражданският ответник СБАЛАГ „Т. – д. С. Б.“ ЕООД- П. са осъдени да заплатят солидарно обезщетение за неимуществени вреди от престъплението, както следва: на гражданския

ищец А. Д. В. сумата от 80 000 лева, а на гражданските ищци П. А. В. и Н. А. В. по 60 000 лева, ведно със законната лихва, считано от 26.09.2009 г. до окончателното изплащане на сумите, като гражданските искове са отхвърлени до пълните им предявени размери от по 150 000 лева като недоказани.

Посочената присъда е обжалвана от подсъдимите, гражданския ответник и гражданските ищци пред Апелативен съд – Пловдив, който с решение № 169/04.07.2016 г., постановено по в.н.о.х.д. № 399/2015 г. я потвърдил изцяло. Въззивното решение е обжалвано от същите страни пред ВКС. С решение № 31/07.03.2017 г., постановено по к.н.д. № 1252/2016 год., ВКС, НК, I -во наказателно отделение отменил въззивното решение, поради допуснати съществени процесуални нарушения и върнал делото за ново разглеждане от друг състав на Апелативен съд – Пловдив.

При последното разглеждане на делото от въззивната инстанция е постановена въззивна присъда №10/15.10.2018 г., по в.н.о.х.д. № 118/2017 год., по описа на Апелативен съд – Пловдив, предмет на настоящата касационна проверка, с която двамата подсъдими са оправдани изцяло, като са отхвърлени предявените срещу тях и срещу гражданския ответник граждански искове.

Първият въпрос, който следва да бъде обсъден е за допустимостта на протеста на Апелативна прокуратура – Пловдив и жалбата на гражданските ищци и частни обвинители, тъй като това предопределя необходимостта от разглеждането им по същество.

Защитникът на подс. К. и повереникът на гражданския ответник оспорват допустимостта на протеста в частта, с която се твърди допуснато нарушение на закона при постановяване на въззивната присъда, като сочат, че в тази част той не е подкрепен с конкретни доводи. В протеста на АП-Пловдив са посочени две касационни основания – по чл. 348, ал.1, т. 1 и т. 2 от НПК, като се правят оплаквания за това, че въззивният съд е назначил „арбитражна комисийна експертиза“, която не е довела до отстраняване на противоречия, съществуващи между вече изготвените по делото СМЕ, тъй като по своето естество била повторна, като заключението ѝ противоречи на приетите от съда експертизи. Въззивният съд не анализирал изготвените експертизи, не обсъдил заключенията им съвместно с останалите доказателства и това довело до неправилни изводи относно важните обстоятелства, включени в предмета на доказване. Не било уважено искането на прокуратурата за назначаване на „истинска арбитражна експертиза“, с оглед изясняване на всички факти от значение за правилното решаване на делото, което довело до незаконосъобразно оправдаване на подсъдимите. Формулирани по този начин оплакванията на прокуратурата изпълняват стандарта, визиран в разпоредбата на чл. 351, ал.1 от НПК, поради което същият е допустим. Отделен е въпросът доколко са основателни твърденията, изложени в протеста, тъй като това е

въпрос по съществуващото на делото.

Защитата на подс. К. и повереникът на гражданския ответник възразяват и срещу допустимостта на жалбата на частните обвинители и граждански ищци, като твърдят, че в касационното производство отсъства понятие като „бланкетна“ жалба, поради което независимо от подаденото писмено допълнение, след като в срока за обжалване в нея не са посочени касационните основания по чл. 348, ал.1 от НПК, то тя следва да бъде оставена без разглеждане. Действително, неведнъж ВКС е имал повод да укаже, че е недопустимо след изтичане на срока за касационно обжалване с писмено допълнение да се визират нови касационни основания, различни от вече заявените с жалбата. Това обаче, се отнася за случаите, в които в срока за обжалване са подадени жалба или протест, които отговарят на всички изисквания на разпоредбите на чл. 351, ал.1 и ал. 3 от НПК. Когато жалбата или протестът изначално не съответстват на стандарта, зададен в посочените норми, законодателят е предвидил в чл. 351, ал. 5, т. 1 от НПК специална процедура за отстраняване на пропуските и несъответствията в тях. Тя включва задължението на въззивния съд да даде седемдневен срок, в който съответната страна да приведе жалбата или протеста в съответствие с изискванията на ал. 1 и ал. 3 на чл. 351 от НПК. Последица от неизпълнение на указанията на въззивната инстанция в определения срок е връщането на касационната жалба /реш. № 873/2005 г. по н.д. 544/2004 г. на ВКС, НК,III н.о.; опр. 143/2018 г. по н.д. № 1112/2018 г. на ВКС, I -во н.о.; опр. 251/2013 г. по н.ч.д. №711/2013 г. на ВКС, I во н.о.; опр. 115/2008 г., по н.ч.д. 753/2008 г. на ВКС, III – то н.о. и др./.

В настоящия случай не става въпрос за релевирано впоследствие касационни основания с допълнение към една редовна жалба / в какъвто смисъл са цитираните във възраженията на защитника и на гражданския ответник решения на ВКС/, а за отстраняване на пропуски и несъответствия по реда на чл. 351, ал. 5, т. 1 от НПК. „Бланкетната“ жалба, подадена от повереника на частните обвинители и граждански ищци, не отговаря на изискванията на чл. 351, ал.1 от НПК, тъй като в нея не се сочат конкретни касационни основания, а само искане за осъждане на подсъдимите и уважаване на предявените граждански искове. Това е констатирано от въззивния съд, който в изпълнение на задължението по чл. 351, ал. 5, т. 1 от НПК е дал седемдневен срок за отстраняване на недостатъците на касационната жалба. Този срок е спазен от жалбоподателите, които в наречено от тях „допълнение към бланкетна жалба“, са визирали конкретните касационни основания и подкрепящите ги доводи. По този начин те са изпълнили указанията на въззивния съд, в определения законов срок, поради което той не е имал основание да върне жалбата по реда на чл. 351, ал. 5 от НПК. Недостатъците са били отстранени, с оглед на което контролираният съд правилно я е администрирал и изпратил на касационния съд за разглеждане.

Изложеното налага извода, че касационният протест и касационната жалба са допустими, поради което възраженията на защитата на подс. К. и на повереника на гражданския ответник, направени в тази насока, са неоснователни.

Протестът на АП - Пловдив и касационната жалба на частните обвинители и граждански ищци визират едно и също оплакване за допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, което позволява едновременното им разглеждане. То се аргументира с довода за незаконосъобразно игнориране на заключенията на изготвените по делото СМЕ, без въззивният съд да е изложил в мотивите на присъдата съображения защо не ги кредитира. Твърди се, че контролираният съд е постановил присъдата си въз основа на заключението на повторната СМЕ, допусната в хода на въззивното съдебно следствие, без да е обосновал необходимостта от назначаването на такава и без да е обсъдил същата в съвкупност с останалите експертни заключения, като изложи противоречията и разликите между тях. Неправилно не било уважено искането на касаторите за назначаването на „истинска“ „арбитражна“ експертиза, която да изясни противоречията между новата СМЕ и изготвените преди това по делото експертизи, между които нямало същностни разминавания. Не било уважено и искането им в експертния състав да не се включват вещи лица от медицинските заведения от района на гр. Пловдив, с оглед съмнението за тяхната обективност предвид на това, че подсъдимите са лекари, работещи в същия район. Прави се и заключението, че въззивната инстанция по същество не е изпълнила указанията, дадени в отменително решение на ВКС.

Твърденията, изложени от касаторите са основателни.

Указанията на ВКС съгласно разпоредбата на чл. 355, ал.1, т. 3 от НПК са задължителни при новото разглеждане на делото. В посоченото решение касационният съд е констатирал допуснати съществени процесуални нарушения, свързани с непълния и повърхностен анализ на доказателствената съвкупност - непрецизна и незадълбочена преценка на заключенията на изготвените по делото СМЕ, не изясняване на съществуващите между тях противоречия, не обсъждане на множество обстоятелства от съществено значение за правилното решаване на делото. Дадени са указания в случай на необходимост да бъде назначена нова, разширена съдебно-медицинска експертиза, която да преодолее различията между експертните заключения.

При осъществяване на настоящата касационна проверка се констатира, че въззивният съд е изпълнил формално дадените му указания, като е допуснал повторна съдебно-медицинска експертиза, със задача да отговори на същите въпроси, на които е отговорено в заключенията на тъй нар. „Плевенска“ и „Софийска“ експертизи. В мотивите на въззивната присъда само са възпроизведени заключенията на последните, без те да са

обсъдени задълбочено, чрез посочване на конкретните обстоятелствата, по отношение на които са констатирани противоречия, както и кое налага допускане на нова експертиза при съобразяване с разпоредбата на чл. 153 от НПК, според която повторна експертиза се назначава, когато експертното заключение не е обосновано и възниква съмнение за неговата правилност. Въззивният съд се е позовал на допуснатата от него повторна експертиза, без да посочи в мотивите на присъдата, съображенията си да кредитира именно това заключение, въпреки формалната му констатация наличието на съществени противоречия между нея и предходните изготвени по делото СМЕ. Основателно е възражението, изложено в касационния протест, че заключенията на плевенските и софийските експерти са се различавали основно по отношение на въпроса за момента, от който експертите са приели, че операцията на пострадалата /лапаротомията/ е станала спешна - от появата на първите симптоми / според софийските експерти/ или от поставянето на диагнозата сутринта на 19.09.2009 г. от коремен хирург / според плевенските вещи лица/. Тези противоречия са били изяснени чрез разпита на експертите, осъществени в хода на допуснатото въззивно съдебно следствие, поради което контролираният съд е следвало да обоснове необходимостта от допускането на повторна експертиза /каквито насоки е дал ВКС в отменителното решение/. При това въззивната инстанция не е изпълнила и указанията при необходимост да бъде назначена разширена експертиза, т.е. с по-голям състав от експерти в съответните области. В тази връзка следва да се отбележи и основателността на оплакването на представителите на частното и на държавното обвинение за това, че неправилно не е уважено искането им за определяне на експерти, работещи извън района на медицинските заведения намиращи се на територията на гр. Пловдив. Искане в тази насока е депозирано от представителите и на държавното и на частното обвинение / л.174 и л.175 от възз. съд.пр. / непосредствено след определяне на поименния експертен състав, поради което възражението на защитника на подс. К. и на представителя на гражданския ответник, че е направено едва след приемането на експертното заключение не отговаря на действителното положение. Въззивният съд се е произнесъл с определение № 349/21.05.2018 г. / л. 179 от възз. съд. пр./, с което е оставил без уважение искането на обвинението. Принципно правилно е заключението на контролирания съд, че не може от експертния състав да се изключват вещи лица, само защото работят в същия район, в който практикуват и подсъдимите. В същото време не може да се пренебрегне обстоятелството, че колегиалните отношения между медицинските работници, биха могли да поставят под съмнение обективността на експертизата, поради факта, че подсъдимите и съпругът на пострадалата са лекари от същия район, тя самата е била преподавател в Пловдивския медицинския университет, а гражданският ответник е ЮЛ,

осъществяващо медицинската си дейност в гр. Пловдив. За да се изключат всякакви съмнения в тази насока е следвало в експертния състав да не се включват специалисти само от гр. Пловдив, а и такива, които са участвали в изготвянето на предходните СМЕ /в обективността и професионализма на които не е изразено каквото и да било съмнение/ или експерти от други лечебни заведения, намиращи се извън територията на същия град. Независимо от изложеното, нарушението, което е допуснал контролирания съд не е в определяне на експертния състав, по отношение на компетентността и професионализма на който, никоя от страните не е изразила обструкции, а в обстоятелството, че не е подложил на анализ изготвеното от този състав заключение на тъй нар. „Арбитражна комисийна съдебно - медицинска експертиза“ /АКСМЕ/. Последното не е преценено наред с останалите, изготвени по делото СМЕ, въпреки констатацията на въззивния съд, че между тях са налице явни противоречия по отношение на най-съществените въпроси, свързани с правилността на действията на двамата подсъдими. Въззивният съд е намерил за достатъчно декларативно да посочи /л. 17 от мотивите на възз. присъда/, че между „Софийската“ и „Плевенската“ експертизи са налични противоречия, свързани с установяване на факти, имащи значение за правилното решаване на делото, че те са сериозни, че първата инстанция е избрала комбиниран и избирателен подход като ги е кредитирала частично и че противоречията не били преодолени и след разпита на вещите лица в хода на въззивното съдебно следствие. Въззивната инстанция не е посочила какви са тези противоречия, относно кои обстоятелства, какво е тяхното значение и как те са решени от АКСМЕ. Не е изложила и съображения, защо приема за обосновано и правилно последното заключение, освен довода, че е изготвено от добри специалисти, каквито несъмнено са и вещите лица от останалите назначени по делото експертни състави. Възпроизвеждането, почти изцяло на заключението на АКСМЕ в мотивите на въззивната присъда не може да замести дължимия анализ на същото и съпоставянето му с останалите доказателства, с ясно открояване на проблемите, които са решени по различен начин от експертите, изготвили отделните експертизи и излагане на съображенията на съда за приемането на едните и игнорирането на другите доказателствени източници. Това е било наложително, тъй като при прегледа на експертните заключения се установяват както прилики, така и различия относно отделни обстоятелства, които имат съществено значение за разкриване на обективната истина. Така например в заключението на АКСМЕ вещите лица са посочили какви изследвания е следвало да бъдат извършени, наречени от тях „добри и рутинни методи за диагностика“ / л. 188 от АКСМЕ/, не осъществяването на които е „диагностичен пропуск, често с тежки последици“. В т. 24 от същото заключение са отразили констатацията „Липсата на апаратно и човешко ресурсно осигуряване е

попречило на екипа да извърши рентгенография на корема за свободен газ, разширени кръвни и биохимични изследвания, както и кръвно - газов анализ. Уместна е била и консултация с хирург вечерта в 20 часа. По неясни за експертите причини телефонната консултация на д-р К. с началника му д-р Д. и колегата К.е завършила с препоръка за изчаквателно поведение“. По описания начин експертите, изготвили АКСМЕ, реално са визирали какви изследвания е било необходимо да бъдат направени, предвид наличните при пострадалата симптоми /силна коремна болка, балониран корем и вяла перисталтика/, констатирани от подс. К. още след първата медицинска интервенция – хистероскопията, за да се потвърди или изключи засягането на кух орган, каквито са и матката, и тънкото черво. По отношение на необходимостта от тези изследвания не са налице противоречия между тази експертиза и тъй нар. „Софийска“ и „Плевенска“ експертизи. Това, по което основно се различават експертните становища е въпросът дали обективно подсъдимите са имали възможност да назначат и осъществят посочените лабораторни и инструментални изследвания, като вещите лица от АКСМЕ, за разлика от другите експерти, са обяснили пропуските на лекарите с липсата на апаратура /работещ рентгенов апарат/ и човешки ресурс /лаборант и хирург/, характерни за „малките“ болнични заведения. Посочването на тези съвпадения и различия, без претенцията за изчерпателност, са илюстрация на това, че е било задължително те да бъдат открити и съответно обсъдени от въззивната инстанция, още повече, че последната е отправила укор към първоинстанционния съд, че не е сторил същото. Впрочем този укор е незаслужен, тъй като първостепенният съд в мотивите към присъдата си е изложил изключително пространна аргументация, свързана с обсъждането не само на изготвените по делото експертизи, а и на всички събрани доказателства, като ясно и недвусмислено е посочил кои от доказателствените източници кредитира и кои не. Липсата на пълен и задълбочен доказателствен анализ, повърхностната оценка на доказателствените източници, без обсъждането им поотделно и в тяхната взаимовръзка, отсъствието на доводи относно кредитирането на едни и игнорирането на други доказателствени източници предопределят наличието на съществени нарушения на процесуалните правила, визирани в разпоредбите на чл. 13, чл.14, и чл. 107 от НПК. Въпреки ясните указания, дадени в отменителното решение на ВКС, въззивният съд при повторното разглеждане на делото не е изпълнил задълженията си, произтичащи от посочените норми и от чл. 339, ал. 3, вр. с чл. 305 от НПК. Логична последица от това е необходимостта от отмяна на обжалвания съдебен акт и връщане на делото за ново разглеждане.

При касационната проверка се констатира и отсъствието на задълбочен анализ на обстоятелствата, пряко относими към осъществяване на деянието от субективна страна и излагане на правни аргументи на контролирания съд относно наличието или отсъствието на субективния

елемент. Въззивният съд / за разлика от първостепенния съд/, не е дал ясен отговор на въпроса какви са били задълженията на подсъдимите, произтичащи от осъществяването от тях дейност като лекари, свързани с наблюдението на пациентката след извършената ѝ хистероскопия, кои са правните източници, от които произтичат тези им задължения, какви са били рисковете /обичайни, често срещани или казуистични/ след такава манипулация за здравето на пострадалата, за какви симптоми е трябвало да следят и какви изследвания да извършат подсъдимите, за да изключат или преодолеят възникването на вредоносните последици, какви действия /наблюдения и изследвания/ са могли да извършат и какви реално са осъществили и има ли причинно - следствена връзка между тях и настъпилния вредоносен резултат, т.е. какво са били длъжни и са могли да направят и какво реално са сторили, за да предотвратят настъпването на общественоопасните последици – чл. 11, ал. 3 от НК. Правните изводи на контролирания съд не могат да бъдат заместени с цитати от експертното заключение/л. 37 и л. 41 от мотивите на възз. присъда/, в което експертите са отразили собственото си виждане за правилността на поведението на подсъдимите, с резервата, че това е въпрос от „компетентността на правника“. Експертите дават становище само по отношение на въпроси от тяхната област и сфера на компетентност /при извършената хистероскопия на пострадалата и наличните симптоми след нея, какви изследвания и наблюдения следва да се осъществят, съгласно добрите медицински практики/, а заключението дали е налице непрофесионално, немарливо, правилно или неправилно изпълнение на очертаните от експертите професионални задължения, е правомощие и задължение единствено на решаващия съд. В конкретния случай не излагането на ясни и добре обосновани правни аргументи на контролирания съд относно наличието или отсъствието на субективния елемент, по същество се приравнява на липса на мотиви по смисъла на чл. 348, ал. 3, т. 2, вр. с ал. 1, т. 2 от НПК.

Посочените нарушения на процесуалните правила са съществени по смисъла на чл. 348, ал. 3, т. 1 и т. 2, вр. с ал.1, т.2 от НПК и налагат отмяна на въззивната присъда и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на въззивната инстанция, при което констатираните нарушения и пропуски да бъдат отстранени. При необходимост следва да се допусне повторна, разширена СМЕ, съгласно дадените по-горе указания, за изясняване на всички обстоятелства от значение за правилното решаване на делото, която да бъде подложена на задълбочен и изчерпателен доказателствен анализ наред с останалата доказателствена съвкупност.

Воден от изложените съображения и на основание чл. 354, ал. 3, т. 2, вр. с ал.1, т. 5 от НПК, Върховният касационен съд, I – во наказателно отделение

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ въззивна присъда №10/15.10.2018 г., постановена по в.н.о.х.д. № 118/2017 год., по описа на Апелативен съд – Пловдив

ВРЪЩА делото за ново разглеждане от друг въззивен съдебен състав на Апелативен съд - Пловдив от стадия на съдебното заседание.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:1.

2.